

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quomodo magnus fuerit Ioan[n]es, qua[m]q[ue] nobis necessaria sit
discretio. Ser. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quomodo magnus fuerit Ioannes, quamq; nobis necessaria sit discretio.**Sermo IV.*

Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Matthei XI. Testimonium hoc laudis à veritate meruit Ioannes, quo certissimè liquet ipsam incomparabiliter esse magnum, hoc est, cæteris sanctis excellentiorem atque præstantiorem. Claruit autem eius excellentia, siue (vt verbo vtatur Euāgelico) eius magnitudo in virtute, in honore, in opinione. In virtute, nam omissio virtutum eius catalago, vt ex quatuor capitalibus vel vnâ

recenseamus, qua conijcere liceat, qualis in cæteris fuerit. Prudentia fuit magna, qua sibi cauit & alijs profuit. Caut sibi ad eremum fugiens, non quo criminum (quæ nulla habebat) pœnitentiã ageret secretiorem, nec (vt opinor) quod homines admodum metueret seductores aut corruptores: quippe qui ex vtero matris sanctus, & Spiritu sancto plenus fuerat natus: non demique quod parentes (vt pote sanctos & prophetas) in itinere Dei scandalo sibi fore putaret: sed vt sanctitatis exercitia haberet libera, ne scilicet fulgoris ipsius singularitas in firmis aut tristitiam aut scandalum faceret, ne demum propter pusillos (inter quos si viueret) vel necessario fortasse animum à feruore relaxare haberet. Liqueat enim per multa interdum à sanctis iustissimè atque p̄missimè fieri posse, aut etiam debere in secreto quæ, tamen in aliorum, maximè pusillorum conspectu seu in publico non ita generatim licerent: quippe quæ non intellecta, aut nimium singularia, aut cæteris impossibilia, vel tristitiam generarent vel inuidiam. Hoc animaduertens beatus puer, quantum videlicet Deo, quantum ve deberet proximo, & metuens inter turbas, si hominum cœperit se cōsuetudini conformare, ne Deo infidelis gratiarum colata munera negligat, aut contra, si vitam alijs prætulerit non imitabilem, singularitate ipsa pluribus futuris sit offendiculo, quam exemplo, secretum elegit eremum adiens, vbi Deo fidelis, sibi liber, nulli esset onerosus. Vnde quam sit necessarium, sua exercitia præsertim singularia, atque hoc tempore celare vel inde liquido constat, quod olim inter monachos maximè laudatos expertus est beatus pater Macharius, quanta scilicet fuerit ibi immortificatorum, nescio an dicam, inuidia, an pusillanimitas. Nam paucis admodum diebus inter eos conuersatus, cum singulare quippiam (quod cæteri non æque possent imitari) ipse factitasset, omnes eiusdem cœnobij ad monasterij patrem conuenerunt, postulantes vt aut Macharium ei iiceret, aut cœtum omnem monachorum illinc mox cerneret abiturum. Sensit id ipsum quoque beata Catharina Senensis, quam in raptu & mentis extasi constitutam, ita rigidam nõ sine grandi periculo corporis fratres ordinis sui è templo sæpenumero efferebant, & clausis portis velut simulachrum ad solem statuebant. Neque enim ferre poterant singularem eius à Dño gratiam. Eam ob rem innumeris molestijs virginem afficiebant. Prudentissime itaque fecit beatus Ioannes, eremum eligens, vbi nemo vel inuidus vel adulator coram adesset, cuius haberet oculos vereri. Prudentissime fecistis & vos charissimi fratres, ducem præstantissimum sequentes, ad eremum hanc conuolando, vbi austerioris

Ioannes vti
tribus mo-
dis fuerit
magnus.

Prudentia
Ioannis quanta
fuerit.

Eremum
cur Ioanne
petierit.

Exercitia sin-
gularia ab-
scondere
quam sit ne-
cessarium.

Prudentiam
Ioannis in
quibus imi-
tentur mo-
nachi.

vita tanta est singularitas, vt non modo secularibus, sed religiosis etiam facile omnibus præemineat. Atque rursus viuentium inter se tanta vniuersitas, vt sanctitatis arrogantia prorsus locum non habeat, quod certe in seculo vobis non ita vsu venisset, atque in claustro. Nam etsi nonnulli inter vos sunt, quorum innocentiam seculi non potuisset corrumpere malitia, potuisset tamen præpedisse sanctitatem. Quis enim vestrum in seculo palam faciens eodem modo profiteatur Carthusianus, non statim aut vt sanctus honoribus laudibusque ad vanitatem duceretur, aut vt phantasticus melancholicusque operibus ad impatientiam & insituti desertionem? quippe qui faceret solus quod nemo cæterorum. Et tamen hunc cum cæteris communia quantum ardua hic agentem, nemo est qui laudet, neque in cella singularia supererogantem quispiam est qui videat aut inuideat, sed Deum habet solum, & inspectorem & remuneratorem.

Discretio
mirabilis
B. Ioannis.

Discretio B.
Ioannis vt
nobis imi-
tanda.

Discretio
quã sit ho-
mini necesse
sana.

Psal. 48.

Verum ad Ioannem reuertamur. Ad prudentiam eius eximiam pertinet, in tot tantisque virtutum exercitijs discretio mirabilis (qua factorum patrum testimonio auriga est omnium virtutum, imò sine qua virtus dici non potest.) Hac enim viro abstinentissimo, abstractissimo, singularissimo, & cum primis zeloso vsu venit, vt neque nimium neque minus ac par esset, ageret. Neque enim supra vires suas, neque citra rationem (licet cæteris impossibilia ac insolita) aggressus est, quippe qui Spiritus sancti ductum sequebatur, & nobilissimam complexionem iuxta ac vires sibi adesse sentiebat. Discretionem igitur eius imitemur, quæ non erit vt ei paria conferamus, nec vt similes ei nos futuros arbitremur (hoc enim vel erga alium quemlibet minorem sanctum præsumere grandis esset elatio) sed vt vires proprias motientes, nil ultra quam vsus naturæ potest ferre committatis, nobis promittamus. In quo fideliter agenti si cupiam singulare aliquid voluerit Dominus impartiri, ipse nouerit, quomodo, quando, quantumque talem hominem trahat: idque inter dum præter, aut contra hominis illius proprium consilium. Hac ideo dixerim, ne quis audiens beatissimi Ioannis discretionem, indiscretissime putet eandem simili modo sibi amplexandam. Non eadem omnium est mensura, non idem modus non denique vniuersalis est omnium discretio, quandoquidem tam gratia quam natura dispar est in singulis. Alter excedit, vbi alter vix fatis facit. Vnde pulchre huius admonet in libro *viarum Dei* (scilicet Elizabeth virginis) ad eremitas angelus loquens, cum dicat: Attendite vos qui in eremo vitam ducere elegistis, quam discretionem habeatis (Discretio enim omnium mater virtutum est) Glebis aspera est via vestra propter duriciam vitæ. Videte ne forte offendat pes vester: quod si offenderit, caute ne lumen quod in vobis est, euacuetur. Propterea autem necessaria est vobis discretio, vt non cito sequamini omnem impetum zeli vestri, qui vos ad altitudinem perfectionis impellit, neque supergraciamini mensuram virtutis vestræ. Multi in præsumptione spiritus sui ambulantes, vitam suam nimia afflictione extinxerunt & perierunt in adiuuentionibus suis. Multi menturam suam excedentes humanum intellectum in seipso subuerterunt & inutiles facti sunt, & similes iumentis insipientibus. Multi per immoderatas fatigationes in tædium adducti sunt & elanguit virtus eorum, & reuoluti sunt ad voluptates carnales, factique sunt in derisionem spiritibus nequam.

nequam. Bona est vexatio carnis, quia aduersatur concupiscentijs immun-
dis. Sed si mensuram exuperet, inutilis est, quia suffocat deuotionem cōtem-
plationis, & lumen eius extinguit. Propter hoc memento homo fragilitatis
tuæ, vt cautè gradiaris in via dura, quam ingressus es, & patienter agas in fe-
stinatione tua, ne ruinam patiaris. Dirige in consilijs sapientium cunctos la-
bores tuos, & non confunderis in exitu tuo, dominatorem cœli ne tentes, si-
cut qui incautè sui curam abijciunt, & habent fidutiam, q̄ mirificetur in eis
potentia Dei secundū dies antiquos. Hæc ibi. Cæterū si discretio hæc cuiusdam
defuerit, si obstinatio in proprijs consilijs accesserit, quam miserabiles exi-
tus pariat, quales prophetas cōstituat, venerabilis Gerson in libro de *distin-*
one verarum visionum a falsis aperit, dicens: Ad par exitium vergunt abstinen-
tia nimia, & crapulosa voracitas, nisi quod irremediabilior est excessus in
abstinentia. Morbos enim adfert incurabiles ex læsione cerebri & rationis
perturbatione, quo fit vt per maniam aut furiam vel cæteras passiones melā-
cholicas sic perfundantur, & intime radicentur phantasmata interius refer-
uata in cerebro, quod esse reputantur verè res extrinsecus apparentes, & au-
dire se putat homo, videre vel tangere, quod nullo sensu exteriori percipi-
tur. Inualefcit autem hæc passio vsque ad hanc aliquando insaniam, vt iu-
dicet se homo aliud esse quam est, quemadmodum repertus est qui se murile-
gum, alius qui se gallum, alius qui se asinum, alius qui se mortuum reputa-
ret. Vnde fuerunt nonnulli doctorum, qui hac ægritudine percussum arbi-
trati sunt fuisse ipsum Nabuchodonosor, vt brutū animal esse se crederet, &
nō veraciter indueret corpus beluinum. Pleni sunt medicorum libri porten-
tosius huiusmodi apparitionibus, & iudiciorum corruptionibus ex læsione
virium interiorum nascentibus. De his ait Hieronymus, quod magis indi-
gent fomento Hippocratis, quam alio consilio. Multos talium vidi, multos
etiam examinaui, quorum aliqui in plerisque negocijs sanissimam videban-
tur habere sententiam, desipiebant tamen in certis casibus & responsionibus,
vbi phantasia suæ læsio certius eminebat. Hæc Gerson. Verum hæc ipsa ad
ferudos & scrupulosos. Nam ad vitam laxiorem vltro labentibus non est o-
pus frena laxari, frustra discretio illi mandatur, qui vltro sectatur teporem.
Perinde namque (vt verbis diui Bernardi vtar) virtus discretionis absque
charitatis feruore iacet, sicut feruor vehemens absque discretionis tempera-
mento præcipitat. Ad institutum igitur reuertamur. Ioannes vt cæteris om-
nibus virtute prudentiæ magnus, cauit sibi eremum incolens, vt in sanctita-
te exeresceret liberior. Profuit autem alijs, illis scilicet qui tum ab eo vitæ
sanctimoniam disciebant, & hodie prodest non solum nobis verum omnibus
etiam quotquot vsque in finem seculi feruido eius exemplo ad poenitentiam,
ad contemptum mundi, ad custodiam denique sui arctiorem accenduntur.
Fuit etiam magnus honore: vt pote cui in signum seu testimonium virtutis,
reuerentia quædæ exhibita est, & exhibetur, cum à Christo, tum ab Ecclesia
militante atque triumphante. Vix in aliquo sanctorum præeminentia vna
fuit, vix dignitas aut titulus, quo beatus Ioannes non fuerit insignitus. Or-
dines atque gradus sanctorum simul omnes vnus ipse in se expressit. Quod
cum sanctorum multi eruditissimi explanauerint, non est nostrum fastidio-
so ser-

Indiscretio
quam mise-
rabiles exi-
tus pariat.
Ioannes
Gerson.

Hieron.

Bernardus.

Magnus ho-
nore vt fue-
rit Ioannes.

Ioan. 1.
Opinione
magnus ut
fuerit Ioan-
nes.
Pfal. 51.
Matth. 11.
Augustin.

so sermone hoc vos diu onerare. Tertium dicamus Beatus Ioannes fuit mag-
nus opinione, tantus vt Christus putaretur, quo nescio quid maius potuisset
de ipso homines opinari. Ceterum quia mendaces filij hominum in statum
non solum coram hominibus, verum etiam magnus coram Domino fuit,
cuius meruit testimonium, scilicet, quod non surrexit inter natos mulie-
rum femaio. Porro si inter natos mulierum, hoc est, inter homines nemo
surrexit maior Ioanne Baptista, concludendum est cum diuo Augustino, qui-
bus Ioanne plus est, non tantum homo, sed & Deus est. Cui laus, honor, &
imperium per aeterna secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quibus imitari debeamus Ioannem Baptistam.**Sermo V.*

Deuotio
Deo acce-
ptissima
qua.

Ioannes Ba-
ptista in qui-
bus nobis
sit imitandus.
Luc. 1.

Pfal. 20.

Ioan. 2.

1-Pet. 1.

Fuit homo missus à Deo cui nomen erat Ioannes. Ioannis 1. Absque dubio est,
Domini praecursores, mundi lucernam, Baptistam Christi, praecorem
Euangelij, atque vt alia eius praeconia praetermittam, anachoretarum
principem, Carthusiensium patronum ac duce[m] missum esse à Deo. Itaque
eam ob re charissimi fratres, gloriosi patris ac patroni nostri hodie memo-
riam, non solum cantu & ferijs, sed etiam deuotione, idque multo maxime,
celebrare debemus festiuam. Est autem deuotio haec hodie Deo acceptissima,
si virtutes, si vitae ordinem, si actus beatissimi Ioannis honestos consideremus.
Si eius nobis sanctitas placeat, si denique feruenti hanc desiderio, hilarique
voluntate studeamus imitari. Quare enim sanctum Ioannem Baptistam
duce[m] elegimus ac patronum, nisi quia in eo aliqua inueniuntur à Deo com-
mendata, Deo accepta, quibus nos quoque commendemus Deo, ea de re
pimus imitanda? Decet enim milites sequi regem, filios patrem suum. Com-
mendatur autem nobis patronus noster primum, quod per angelum sit patri
Zachariae praenunciatus, quod sterili matre, patre senex, viroque sancto, con-
ceptus sit: & ipse ex vtero matris sanctus natus. Repletus enim adhuc in vtero
matris fuit Spiritu sancto, nihil minus tamen infans in vtero accipiens, quam
postea Apostoli erant accepturi, post passionem, resurrectionem atque ascen-
sionem Christi. Hic nobis Ioannes mirabilis non imitabilis proponitur, qui
donum Dei fuit praeueniens eum in benedictionibus, nisi (quod pro imitati-
one nostra trahamus) vt nos quoque à conceptione nostri, hoc est, à die qua
ordo nos recepit, & qua nos denuo renascitur in nouitatem vitae, ordinem
sumus ingressi, discamus nos conseruare, discamus vitam agere in innocen-
tia, in simplicitate, in puritate quasi modo geniti infantes. Proh pudor si post
conuersionem nostram ad ea quae seculi sunt, si ad ea quae carnis sunt, reuertimur.
Monstruosa planè res est, à vitijs, ab amore rerum pereuntium nos di-
ci ad Deum conuersos & in medio vitiorum, in medio negotiorum se-
culi, animo inueniri demersos. Quod dicimur fratres charissimi, simus, mona-
chi, eremita, Carthusiani sumus. Quid quaeso huic congruit professio? Num
ad hos spectat ociari, fabulari, dies penitentiae datos & ad penitentiam al-
sumptos infructuose transigere, transgressionibus Deum offendere, obli-
uionibus vacare, rumoribus & seculi nouitatibus occupari? Minime
Ergo